

Живописцитѣ и ваятелитѣ (скулпторитѣ) твърдѣ често заимствуватъ материалъ за своитѣ творения, или както иначе се казва — зематъ сюжети. — отъ древнитѣ прѣдания, историята или поетическитѣ описания и ги възпроизвеждатъ въ картини или статуи и по тоя начинъ ни даватъ една образна или пѣкъ пластично изразена прѣдстава за нѣкое сказание, за нѣкоя историческа случка, за нѣкое силно изразено човѣшко благородно чувство и пр. Старитѣ художници сж черпѣли обилень материалъ отъ древнитѣ мити. Въ древна Гърция, кждѣто ваятелското искусство е достигнало до едно недосегаемо съвършенство, творенията на ваятелитѣ сж прѣдимно сюжети отъ богатата и пълна съ поетични образи древно-гръцка митология. Много отъ тия произведения, билейки направени отъ мраморъ, който много мжчно се руши, сж запазени и до днесъ и красятъ разнитѣ европейски музеи. Най-много такива произведения се намиратъ въ голѣмий римски музей, наречень *Ватиканъ*, а слѣдъ това въ Парижъ, Лондонъ, Мюнхенъ, Берлинъ и пр. Въ нашия, макаръ и много скорошень и бѣденъ Народенъ Музей, въ София, сжщо се намиратъ нѣколко интересни древно-гръцки и древно-римски статуи и групи.

Тия статуи въ разнитѣ музеи сж като паметници на древното искусство, а освѣнъ това служатъ за голѣма художническа поука на съврѣменитѣ ваятели. Мнозина тѣ послѣднитѣ и сега подражаватъ на старитѣ майстори, като заимствуватъ сюжети за своитѣ творения отъ древнитѣ гръцки и римски мити или сказания. Такъвъ единъ сюжетъ ни прѣдставя и картината на отвъдната страница, прѣдставяща фотографическа снимка отъ скулптурната група „Едипъ въ Колоната“, произведение на единъ френски художникъ, който майсторски и живо ни е прѣдалъ една сцена отъ тжжната история на митическия гръцки царъ Едипъ.

Но нека прѣдадемъ на кратко това древно прѣдание.

Едипъ билъ синъ на Лайя, Тивски царъ, и на Йокаста. Прѣди женидбата, двамата съпрузи отишли въ храма на Делфи да питатъ оракула на

Аполона; отговорътъ билъ, че синътъ, който ще имъ се роди, ще стане съ врѣме убиецъ на баща си и съпругъ на майка си. Дѣтето се родило и Лайя, за да се отърве отъ по-голѣми бѣди, повикалъ одного отъ довѣренитѣ си люде и рекълъ: „Вземи туй дѣте и иди да го погубишъ“. Тоя човѣкъ, макаръ и да билъ прѣданъ на царя, отстѣпилъ на туй омразно повеление и не изпълнилъ заповѣдта на своя царъ. Той чувствувалъ, обаче, че сгрѣшилъ, но, като не се осмѣлявалъ да не послуша съвсѣмъ заповѣдта, занесълъ дѣтето въ планина Китеронъ, проболъ краката му, прокаралъ прѣзъ дупкитѣ единъ ремѣкъ и го закачилъ да виси на едно дърво. Плачътъ на дѣтето билъ дочутъ отъ единъ овчаръ, който пасълъ стадата на Коринтския царъ Полибъ. Форбасъ, овчарътъ, се смилилъ за дѣтето, зелъ го и го занесълъ на царицата Периба, която го посинила и отгледала. Дѣтето било наречено Едипъ, което ще рече — „съ отечени крака“.

Едипъ още на четирнадесетата си година билъ толкова якъ и пѣргавъ, че дворцовитѣ младежи се възхищавали отъ него. Но той излизалъ винаги побѣдителъ въ игритѣ, та си навлѣкълъ завистта на своитѣ другари и даже единъ отъ тѣхъ, за да го нападне, казалъ му, че билъ бѣдно, намѣрено и посинено дѣте.

Тия думи внесли смутъ въ душата на юношата и той питалъ често пѣти и съ особна разпаленостъ за произхождението си тая, която той наричалъ майка; но Периба, която го обичала много, не му казала истината, а все настоявала, че той ѝ е истински синъ. Найсетнѣ Едипъ, за да се увѣри, отишълъ въ Делфи да попита оракула; оракулътъ му отговорилъ и го посвѣтвалъ, да не се връща въ родната си земя, защото инѣкъ ще убие баща си и ще се ожени за майка си. Разтревоженъ силно отъ тия думи, той се рѣшилъ да не се връща вече въ Коринтската земя, която мислѣлъ че му е родина, и нажаленъ се упѣтилъ къмъ Фокида. Каго приближавалъ до града Делфи, срѣщналъ на единъ тѣсенъ пѣтъ четири лица, между кито се намиралъ и единъ старецъ въ колесница; старецътъ му заповѣ-